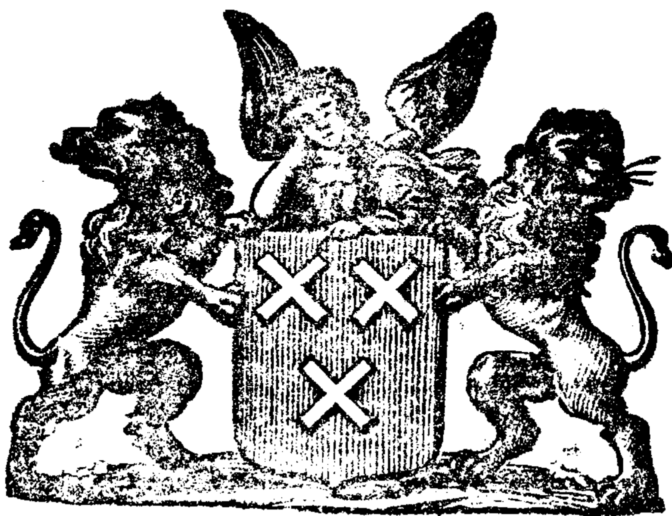
N°. 116. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 17 Mei.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren hebben de beraadslagingen, bij de voortzetting der discussien over de wet voor de gewestelijke organisatie, over de vraag geloopen, of de provinciale staten onderling in onmiddellijke correspondentie konden treden, of dat dezelve, luidens het ontwerp van gouvernementswege, waarmede de centrale sectie zich vereenigd had, door tusschenkomst van den provincialen gouverneur moest geschieden, die het regt zoude hebben, naar zijne inzigten, de correspondentie al of niet te verzenden. De kamer vereenigde zich te dezen aanzien met een voorstel van den heer *Ernst*, dat strekte om een middenweg ten deze te kiezen; volgens hetzelve zal de onmiddellijke correspondentie vrij staan, doch slechts voor die aangelegenheden, die bepaaldelijk tot de attributien der provinciale staten behooren.

In deze zitting is nog eene nieuwe petitie van de Gentsche katoenfabriekanten ingekomen, meer bepaaldelijk betrekking hebbende op het tarief van in- en uitvoer, hetgeen voormelde fabriekanten in het belang hunner nijverheid en tegen de vreemde concurrentie verlangen verhoogd te zien. Ofschoon dit stuk, gelijk zulks door de belgische, het bewind toegedane, bladen zelve erkend wordt, zich door een' gematigden toon onderscheidt en hierdoor, zoowel als het verzoek zelf, vreemd aan staatkundige inzigten kan geacht worden, vond hetzelve nogtans niet dien bijval waarop men zou vermeenen dat de belangen der industrie aanspraak hebben; inzonderheid zag de heer *Dumortier* in deze petitie niet anders dan een orangistische intrigue en vermeende hij, dat de toestand der Gentsche werklieden beter zou wezen dan onder het vorig gouvernement. Door de Vlaamsche afgevaardigden ondersteund, werd nogtans het verzoek, voor het dienen daarop van rapport, aan de commissie der kamer voor de belangen van de nijverheid, verzonden.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 98⅞; Braz. 77¾; Sp. perpet. 71⅝, ⅜; 3 pCt. 46; Uitgest. 16⅞, 16¼; Sicil. 93½; Rom. L. 95¾.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Mei.

De discussie over het supplementair crediet door den minister van oorlog aangevraagd, is nog in de zitting van gisteren hoogstbelangrijk geworden. Nadat onderscheidene redenaars van mindere bekwaamheid het woord hadden gevoerd, is de heer *Garnier Pagès*, van de zijde der oppositie, opgetreden, om het in beraadslaging zijnde ontwerp uit een hooger standpunt, dat eener voorzigtige staatkunde, te beschouwen. Zijn betoog moest vooral strekken om aan te toonen, dat noch de liberale en republikeinsche beginselen, waarvan hij een voorstander beleed te zijn, noch de drukpers, noch eindelijk, de tegenkanting die het gouvernement bij eenige leden der wetgevende vergadering heeft gevonden, hetzij tot de laatste onlusten, hetzij tot dergelijke wanorden vroeger ontstaan, had aanleiding gegeven; dat integendeel door eene grootere ontwikkeling aan vrijzinnige beginselen gegeven, rust en orde zouden bevestigd worden; dat het gouvernement door noch in de zedelijke, noch in de materiele behoeften der natie op eene behoorlijke wijze te voorzien, de gedachte onheilen had doen ontstaan; dat bij gevolg eene vermeerdering der krijgsmagt niet het middel was, om tot eene bestendige rust weder te keeren, maar dit doel alleen konde bereikt worden, door aan de wezenlijke behoeften gehoor te geven. De minister van binnenlandsche zaken dit betoog beantwoordende, is de oppositie niets schuldig gebleven, heeft dezelve integendeel, tot groote voldoening der meerderheid, in eene uitgebreide, doch merkwaardige rede zoo het schijnt, tot zwijgen gebragt. Op den voorgrond stellende, en zoover zulks mogelijk is, door daadzaken bewijzende, dat de partij, die nu en dan in Frankrijk het hoofd opsteekt om het bestuur omver te werpen, aan geen beginsel is gehecht, maar slechts naar regeringloosheid streeft, en uit dien hoofde bij de natie geenen weerklank vindt, beweerde bij dat men het aan de goede ingezetenen verpligt was, dezelve met nadruk te keer te gaan, en daar zij tot middelen van geweld de toevlugt nam, men de gewapende magt haar tegen over moest stellen; hij gaf de stelligste verzekering dat reeds sints het begin der maand Februarij door het gansche rijk eene soort van zamenzweering, immers een toeleg bestond, welke in verband met den togt der uitgewekenen tegen Savoijen moest uitbarsten, en wijd en zijd de zoogenaamde republiekeinsche gevoelens moest doen zegevieren; dat men tot den aanslag destijds de werklieden te Lyon had opgezet, doch dat het gouvernement, wetende hoezeer deze van verleiding de slagtoffers waren, opzettelijk alle aanleiding tot rustverstooring had vermeden en dus het outwerp had doen mislukken, met het heilrijke gevolg, dat dezelfde werklieden, die in Februarij te Lyon zich onder de vanen van den opstand zouden hebben geschaard, later hunne ware vijanden hadden leeren kennen, en zelfs in de jongste onlusten slechts een zeer gering aandeel hadden genomen, zoo als zulks onder anderen bleek uit de omstandigheid, dat van de gekwetsten te Lyon, die in de gasthuizen zijn verpleegd, voor 't minst negen tienden vreemdelingen waren. In Februarij in hunne verwachting te leur gesteld, hadden de anarchisten den moed niet opgegeven, maar het eindelijk zoo ver gebragt, dat zij omtrent het midden van April van hunne kans meenden zeker te zijn. Dat het toen geen toevallige twist was, die tot den opstand aanleiding gaf, was slechts al te duidelijk, daar de proclamatien, waarbij de republiek werd uitgeroepen, te voren gereed lagen, daar de insurgenten in minder dan een uur tijds te Lyon eene geduchte magt vormden. Die magt begon den strijd met de werkzaamheden der justitie te stooren. Van dat oogenblik moest het gouvernement, en de plaatselijke autoriteiten hadden daartoe hunne instructien, geweld met geweld te keeren. De militaire bevelhebber was van den ruimsten last voorzien, om alle middelen tot demping van den opstand aan te wenden, wijl daar het middenpunt was, wijl daar de partij van wanorde en regeringloosheid het hoofd moest worden ingeslagen. Ten koste van eenig bloed en van eigendommen werd die taak volbragt, wijl de bezetting met even veel moed streed, als zij met beleid werd aangevoerd. Wat voorts de aanleidende oorzaak tot die herhaalde wanorden betrof, het was ongerijmd dezelve aan een gouvernement te wijten, dat onder de vrijzinnigste instellingen werd opgerigt en daaraan getrouw bleef, maar het was nog veel ongerijmder dezelve, naar den raad der oppositie door toegeeflijkheid te willen voorkomen. De oorzaak was, zoo als vroeger gezegd werd, zucht naar wanorde, woelgeesterij, die onder het masker van liberale beginselen een klein gedeelte der natie wist te verleiden, en indien men de meer onmiddellijke oorzaak, dat die beginselen ingang vinden, dat dezelve tot dadelijkheden leiden, wilde nasporen, dan zou die niet bij het bestuur, maar in het misbruik der drukpers, in de genootschappen, in de onberadene taal, die somwijlen in de vergadering der vertegenwoordigers gehoord wordt, moeten gezocht worden. Die gevaarlijke aanleiding zoude wel niet geheel ophouden, doch wanneer het bleek, dat de wetgeving zich met nadruk voor het behoud van orde verklaarde, wanneer men door de onlangs aangenomen bepalingen de associatien kon tegengaan, wanneer men eindelijk eene voldoende magt had, om geweld met geweld te keeren, dan, maar ook dan alleen, kon men de ingezetenen het genot van vrede en rust waarborgen.

Zigtbaar heeft deze redevoering, die waarschijnlijk heden door den heer *Odillon Barrot* zal beantwoord worden, op de kamer eenen diepen indruk gemaakt.

— Men zegt dat het gouvernement zich sints eenige dagen meer genegen toont, de schade te Lyon geleden, uit de schatkist te vergoeden.

— De berigten van den 6den dezer uit Madrid aangebragt, bevestigen, dat men aldaar het traktaat tusschen de vier mogendheden, als deszelfs beslag hebbende gekregen, beschouwde en de ratificatie eerstdaags te gemoet zag.

— Heden (13 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 105,60; op tijd 105,75; 3 pCt. kont. 79,60; op tijd 79,70; Nap. renten, kont. 96,70, op tijd 96,80; Sp. perpet. kont. en op tijd 73⅞; 3 pCt. kont. 44½; op tijd 44⅜; Cortes 29.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Mei.

Naar men uit 's Hage meldt, zullen HH. MM. de Koning en Koningin, alsmede HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, binnen weinige dagen, men spreekt van aanstaanden Zaturdag, naar het Loo vertrekken, en aldaar een geruimen tijd des zomers doorbrengen. Intusschen zal de residentie zich gedurende dien tijd dikwerf in de tegenwoordigheid van Z. M. den Koning mogen verheugen; zullende Hoogstdezelve zich met tusschenpozen in de hofstad bevinden, doch alsdan geene audientie verleenen.

— Van den Helder wordt gemeld, dat Zr. Ms. linieschip *de Zeeuw* thans tot de reis naar de Oostzee geheel gereed ligt. Omstreeks den 20sten dezer wordt de jonge Prins *Hendrik* aan boord verwacht; ook zal Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden hetzelve alvorens komen bezigtigen, waarna men gelooft dat het vertrek bij den eersten gunstigen wind zal plaats hebben.

— Zr. Ms. brik *de Snelheid*, kommandant *Ferguson*, is eergisteren, 14 dezer, van de reede van Vlissingen naar zee gezeild.

— Het *Journal de la Haye*, deelt een artikel uit den *Messager de Gand* mede, hetwelk door het *Handelsblad* vertaald is opgenomen (zie deszelfs no. 788), en waarin de *Messager de*

Gand in de hoogste mate de handelingen der Nederlandsche Regering doet mishouwen, en de welgemeendheid van de zending van graaf *van Reede* betwijfelt. Het *Journal de la Haye* heeft gemeend, nu de inhoud daarvan ter kennisse van het Nederlandsch publiek is gekomen, het navolgend antwoord daarop te moeten geven: » Gelijk het ieder burger, die zijne pligten kent, betaamt, eerbiedigen wij het geheim, waarmede de tegenwoordige staat der onderhandelingen tusschen de Regering der Nederlanden en den Hertog van Nassau nog bedekt is; maar vermits dezelfde stilzwijgendheid ons niet ten aanzien van het voorledene is opgelegd, omdat de openhartigheid van het 's Gravenhaagsche kabinet ieder in de gelegenheid heeft gesteld hetzelve te kennen, immers indien hij zich slechts de moeite heeft willen geven, om de aan de Staten Generaal medegedeelde staatkundige bescheiden te lezen, verklaren wij, op de plegtigste wijze, dat de aantijgingen van den *Messager de Gand* geheel en al met de waarheid strijden, en dat de zending van den heer *van Reede* wel degelijk ten oogmerk heeft gehad, om bij den hertog van Nassau er op aan te dringen, dat dezelve in den afstand van het Waalsch gedeelte van het Groot-Hertogdom Luxemburg, tegen billijke, aan Z. H. voorgestelde voorwaarden bewillige. Bovendien durven wij verklaren, want wij hebben daarvan de innige overtuiging, dat, wanneer het oogenblik zal zijn gekomen, waarop het 's Gravenhaagsche kabinet, zonder de welvoegelijkheid te schenden, en zonder den uitslag der onderhandelingen te benadeelen, de stukken betrekkelijk dit geschilpunt zal openbaar maken, een ieder overtuigd zal zijn, dat het eerste doel der zending van den heer *van Reede* geen oogenblik door onze Regering is uit het oog verloren; dat al hetgeen het welbegrepen belang van Holland haar heeft voorgeschreven in het werk te stellen, om het te bereiken, door haar is aangewend; en dat, indien ongelukkiglijk hare pogingen niet met eenen gunstigen uitslag werden bekroond, de Koning der Nederlanden ten minste buiten alle verantwoordelijkheid zal blijven, tegen over het Nederlandsche volk en Europa.

» Tot dien tijd smeeken wij onze landgenooten, zich van alle verkeerde oordeelvelling te onthouden, die valsche geruchten in omloop konden doen brengen, welke nopens dit geschilpunt, opzettelijk, door de kwaadwilligheid onzer vijanden konden worden verspreid, door de ligtgeloovigheid van onvoorzigtige vrienden konden worden aangenomen. Daar wij ons overtuigd houden, dat het *Handelsblad*, zonder eenige aanmerking het artikel van den *Messager de Gand* overnemende, geenszins de bedoeling heeft gehad, om in het minste 's lands vertrouwen in de stappen, door de Regering tot het bekomen van eenen spoedigen en eerlijken vrede, in het werk gesteld, te verminderen, durven wij hopen, dat dit dagblad, in het belang van de openbare zaak, hiervan aanteekening neme, en tevens in zijne kolommen de plegtige logenstraffing zal opnemen, die wij niet aarzelen hier aan den *Messager de Gand* te geven, en op welker gegrondheid wij gerustelijk de proeve des tijds inroepen!!"

— Volgens eene opgave van de sterkte der bevolking, in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, bevond zich, op 1e April jl., in de vrije kolonien eene bevolking van 2479 zielen; in den Ommerschans 1290 zielen; te Veenhuizen, eerste gesticht 1544 zielen; tweede gesticht 1472 zielen; derde gesticht 1419 zielen; in de Wateren, 84 zielen, en 34 ambtenaren der algemeene directie, met derzelver huisgezinnen; gezamenlijk getal 8322 zielen. Gedurende de maand Maart zijn in de kolonien opgenomen 110 zielen, overgenomen 207, van desertie teruggekeerd 1, geboren 10; te zamen 328; en van den anderen kant ontslagen 87, overgeplaatst 207, weggeloopen 9, gestorven 18; te zamen 321; zoodat de bevolking der kolonien gedurende gemelde maand met *zeven* zielen is vermeerderd. Op 1 April jl. bevonden zich in de kolonien en werkplaatsen 101 paarden, 1107 koeijen, 349 stuks jong vee, 62 kalveren en 2550 schapen.

— Volgens berigt uit Frankfort zijn de heeren *von Neuman* en *von Canitz*, Oostenrijksche en Pruissische buitengewone gezanten bij den vorst van Nassau, den 10den dezer te Frankfort uit Wiesbaden aangekomen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Mei

Bij een besluit van den senaat, van den 6den dezer, zijn de twee navolgende te Stuttgardt uitgegeven werken: *De Geschiedenis van den opstand van Polen, in de jaren 1830 en 1831* door Doctor *W. D. Spazier*, en *Polen en deszelfs helden in den laatsten kampstrijd voor de vrijheid*, door den graaf *Romano Soltyk*, in deze stad en haar grondgebied verboden, als werken van eenen ergerlijken inhoud; wordende een ieder, die tegen dit besluit zou handelen, met de volle gestrengheid der wet bedreigd.

— Uit Munchen wordt van den 7den dezer het volgende gemeld:

» De buitengewone maatregelen, welke sedert eenige dagen in onze hoofdstad door de politie en de militaire overheid genomen werden, en eenige onrust onder de ingezetenen verwekten, zullen welligt door vreemde bladen in een verkeerd daglicht gesteld worden, weshalve wij de juiste toedragt der zaak meenen te moeten opgeven. Reeds in den nacht van den 4den werd de wacht aan het koninklijke paleis versterkt, gelijk mede de hoofdwacht en de posten aan de verschillende poorten. De soldaten werden van scherpe patronen voorzien. Talrijke patrouilles met geladen geweer trokken door de stad en derzelver omtrek. De overige manschap der vijf hier in bezetting liggende regimenten bleef in de kazernen vereenigd. In de voorstad Au, waar het thans juist jaarmarkt is, en waar zeer verontrustende geruchten in omloop waren, werd de burgerwacht in de wapenen geroepen, om het aldaar gelegen groote tuchthuis te bewaken.

» De eigenlijke oorzaak van deze voorzorgen is niet bekend. Wij verzekeren intusschen ten stelligste, dat onze bevolking geene de minste aanleiding daartoe gegeven heeft, en dat de menigvuldige deswege in omloop gebragte geruchten, die denkelijk reeds naar buitenslands zijn doorgedrongen, geheel ongegrond zijn, met uitzondering van één enkel, hetwelk eenig geloof schijnt te verdienen, en volgens hetwelk er vrees bestond voor eene poging tot bevrijding van de alhier gevangen zittende studenten en staatkundige schrijvers. Niemand gelooft echter dat het ontwerp van zulk eenen aanslag in den boezem van onze bevolking gesmeed zoude zijn. Wel onderrigte lieden verzekeren, dat er uit Zwitserland een aantal Fransche republikeinen en Polen hier aangekomen zijn. Zeker is het, dat vele vreemdelingen door de politie gevat, maar op hoog bevel weder in vrijheid gesteld zijn, met last om binnen drie dagen het koningrijk te verlaten. Te midden van dit alles heeft Z. M. de koning geheel alleen en te voet de kermis in de voorstad Au bezocht, alwaar hij met eenige kooplieden zeer vriendelijk over de uitwerkselen der groote tolvereeniging sprak. Wij herhalen het, dat hier niets is voorgevallen; onze hoofdstad was en is nog volkomen rustig; ook hebben alle die maatregelen thans een einde genomen."

Volgens andere berigten zouden deze voorzorgen daardoor veroorzaakt zijn, dat men eenen brief gevonden had, waarin van eenen revolutionnairen aanslag gesproken werd, die den 4den uitgevoerd zou moeten worden. Sommigen hadden dien brief echter dadelijk gehouden voor het gewrocht van baldadigen, die de goede gemeente in onrust trachtten te brengen.

— Volgens het dagblad *der Rheinbayer* heeft de Fransche regering aan de vijf vlugtelingen, die na de mislukte poging om *Dr. Wirth* door eenen aan zijne geleiders gepleegden sluipmoord te bevrijden, op Fransch grondgebied aangekomen waren, passen gegeven, om zich naar Calais te begeven. Het vermoeden van het Beijersche regeringsblad, dat naar de tegenwoordige begrippen van sommige lieden, ook sluipmoord onder de staatkundige misdrijven gerekend zoude worden, zoude daardoor eene bevestiging erlangen.

— De groote raad van het kanton Bern heeft op den 6den dezer, overeenkomstig het voorstel van den staatsraad of het uitvoerend bewind, besloten, de uitgewekene Polen, die aan den togt tegen Savoijen hebben deel genomen, het Bernsch grondgebied te ontzeggen.

— De algemeene vergadering in het nu eelangs hereenigd kanton Schwijtz, op den 4 dezer, te Rothenstein bijeengeroepen, om voor het volgend jaar eenen landamman te verkiezen, is door de ingezetenen der buitendistricten op eene zeer onaangename wijze in hare werkzaamheden gestoord. Volgens een oud vooroordeel, onder de bevolking van dit kanton, vermag iemand, die door eene beleediging in zijne eer werd gekrenkt, alvorens zich te hebben gerevancheerd, noch het spreekgestoelte beklimmen, noch eenig openbaar ambt uitoefenen. De beide hoofden der partij van Buiten-Schwijtz, de landamman *Schmid*, en de stadhouder *Duthal* hadden kort te voren, in eenen openbaren twist, elkander ten hoogsten beleedigd, en toen nu in weerwil van dien de laatste de vergadering wilde toespreken, ontstond er onder zijne landgenooten eene zoodanige verontwaardiging, dat men hem van het spreekgestoelte afrukte, mishandelde, het huis, waar hij eene schuilplaats zocht, bestormde en met zoo veel woede vervolgde, dat het hem slechts met moeite gelukte door de vlugt het leven te redden. De bewoners van Binnen-Schwijtz schijnen zich geheel buiten den twist te hebben gehouden. De voorzitter en aftredende landamman *Reding*, eene stemming na dit voorval voor hoogst ongeraden houdende, deed de vergadering onverrigterzake uiteen gaan.

— Onder dagteekening van den 5den dezer meldt men uit Weenen, dat de conferentie der aldaar vereenigde ministers hoogstens nog vijf zittingen zoude houden, om vervolgens tot de onderteekening van het protocol over te gaan, dat gewoonlijk bij zulke beraadslagingen wordt opgemaakt. Waarschijnlijk zoude men ook dan over de mededeeling aan de bondsvergadering te doen, en over de openbaarmaking besluiten.

— In de menagerie van den hoftuin te Weenen heeft de lama een jong geworpen, dat zeer welvarende is. In Europa kan dit als eene zeldzaamheid worden geacht.

— De fondsen waren te Weenen den 6den Mei genoteerd: 5 pCt. Metall. 99 9/16; 4 pCt. 89 5/8; Bankactien 1269 1/2.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den Mei.

De Belgische en Grieksche ministers hebben gisteren op het bureau van buitenlandsche zaken gewerkt.

— Prins *Esterhazy* heeft gisteren eenige van onze ministers op derzelver bureaux bezocht, en een onderhoud met den secretaris *Stanley* gehad.

— In de beide huizen heeft men zich de laatste dagen alleen met plaatselijke aangelegenheden bezig gehouden.

— De Britsche regerings-stoomboot *African* is den 11den Mei te Plymouth aangekomen, na vier dagen te voren Lissabon verlaten te hebben. Omtrent de door dit schip aangebragte tijdingen is slechts weinig uitgelekt. Alleen weet men thans, dat de stoomboot, die het over de zaken van het schiereiland te Londen gesloten verdrag aan boord had, eene zeer ongelukkige reis gehad heeft, zoodat dit verdrag eerst den 4den Mei in handen van dom *Pedro* heeft kunnen komen.

Men vermoedde, dat de *African* reeds eenige mededeeling aan de Britsche regering over dit verdrag heeft aangebragt; doch omtrent de genegenheid van dom *Pedro*, om dit staatstuk te bekrachtigen, was nog niets zekers bekend.

Omtrent den loop der krijgsverrigtingen in Portugal behelsden de door den *African* aangebragte brieven niets anders, dan dat de

Miguelisten in het gewest Algarvie eenige nieuwe voordeelen behaald hadden, en dat ook de hertog van Terceira in het noorden geenszins zulke snelle voortgangen maakte als men verwacht had, daar Coïmbra evenmin als Figueira tot nu toe door hem bezet was.

De *Courier*, welke den vorigen dag medegedeeld had, dat dom *Miguel* zich, door bemiddeling van den Britschen gezant, met dom *Pedro* verstaan had, en met het oorlogschip *Stag* naar Engeland zou overkomen, spreekt, in deszelfs nommer van gisteren, zulks in zooverre tegen, dat hij zegt, dat er toen nog niets naders daaromtrent bekend was, en dat er wel depeches bij ons bewind uit Portugal ontvangen zijn, doch dat derzelver inhoud nog niet bekend was. De *Times* hecht weinig geloof aan dit berigt, en zegt, integendeel, dat heden ter beurze het gerucht liep, dat dom *Miguel* geen het minste voornemen had, om het gebied neder te leggen, en dat zijne legermagt nieuwe voordeelen in de Algarven zou behaald hebben.

— Men heeft berigten bekomen uit Madrid tot den 6den. Daaruit blijkt, dat de Spaansche regering al de aanbiedingen voor de meermalen vermelde leening heeft geweigerd; dat zij alleen eene tijdelijke ondersteuning van sommige bankiershuizen te Madrid heeft aangenomen, doch zonder daarvoor nieuwe effecten daar te stellen, en dat zij de gezegde leening, gelijk mede de schikking met de schuldeischers van het rijk, in andere woorden, met de houders der bons van de vorige cortes, zal overlaten aan de aanstaande vergadering der cortes, welke, naar men zegt, tegen den 25 Junij zullen te zamen geroepen worden. Ten gevolge dezer berigten, heeft er eene aanmerkelijke daling en rijzing in de Spaansche fondsen plaats gehad, doch ten laatste zijn dezelve gisteren 35 à 35¼ gebleven. De overige fondsen stonden aldus: 3 pCt. gecons 92⅝ à ¾; dito gered. 91⅝ à ¾; Ned. 2½ pCt. 52⅛ à ¼; 5 pCt. 96⅞ à 97⅛; Portugal 77⅞ à 78½.

Necrologie. — *Ulrich Huguenin.*

Ulrich Huguenin, zoon van *Jan Thomas Huguenin* (een verdienstelijk Hollandsch artillerie-officier) werd den 2 Februarij 1755 te *Maastricht* geboren. Den ouderdom van 11 jaren bereikt hebbende, trad hij in dienst als kadet bij de artillerie, terwijl het geheel aan zijn' eigen vlijt werd overgelaten, om zich die kennis te verwerven, welke voor den officier der artillerie noodzakelijk is. Bij gebrek aan een geregeld onderwijs, werden vele ouderwetsche boeken geraadpleegd, die, hetzij door onduidelijkheid of door langdradigheid, de studie der wiskunde boven mate bezwaarlijk maakten.

Zeventien jaren oud zijnde, werd hij bevorderd tot 2den luitenant der artillerie, en vond in die bevordering eenen nieuwen prikkel, om zijne studien, zoo wel in den vesting-bouw als in de artillerie en in de daartoe vereischt wordende hulpwetenschappen, voort te zetten. Ook het teekenen werd met vlijt en met een bijzonder goed gevolg beoefend. Dit laatste gaf aanleiding, dat de heer Huguenin, aan de school van den heer kapitein *Chatillon te 's Hertogenbosch*, met het onderwijs in het teekenen werd belast. Hier hoopte hij de gelegenheid te vinden, om zich in de wiskunde verder te bekwamen; doch vond zich daarin te leur gesteld, alzoo men zich op die school bij de allereerste beginselen bepaalde, en naauwelijks de schrijvers wist op te geven, welke een leergierig jongeling tot leiddraad voor het verkrijgen van meerdere kundigheden konden dienen, dan destijds over het algemeen genomen, werden aangeleerd. Dit doel was derhalve alleen door eigen onderzoek te bereiken, doch het was hieraan ook toe te schrijven, dat de heer Huguenin eene zeer oorspronkelijke wijze van beschouwen in de wiskunde had. Zijne lessen in het regtlijnig teekenen hadden mede iets stelselmatigs, waaraan men destijds geenen naam wist te geven; maar hetgeen zeer nabij kwam aan de wijze van projecteren, welke de beschrijvende meetkunde, veel later, algemeen bekend heeft gemaakt. Eenige weinige artillerie-teekeningen, welke de familie nog bewaart, dragen daarvan kennelijke bewijzen.

Reeds vroeg werd hij geroepen, om bij de Genie werkzaam te zijn, en maakte hij eenige ontwerpen van werken, tot de linie van de Grebbe behoorende. Men vertrouwde hem de uitvoering van eenige derzelven; onder anderen, is de sluis bij *Amersfoort* onder zijn toezigt gebouwd.

Hoezeer hij met lust den vestingbouw beoefende, begreep hij toch aan zijne eigenlijke bestemming als artillerie-officier, de voorkeur te moeten geven, en legde zich dus bijna uitsluitend toe om laatstgenoemd wapen grondig te leeren kennen. Ook de uren van uitspanning werden nuttig besteed; de letter- en dichtkunde, het teekenen en schilderen, alsmede de toonkunst gaven eene afwisseling aan de meer ernstige beroeps-studien, waardoor die onderhoudende spraakzaamheid, welke somwijlen bij voortdurende afgetrokken studien, wel eens verloren gaat, bewaard bleef, en hij voor den gezelligen omgang bijzonder geschikt was. Onderscheidene voortbrengselen van dat talent zijn mede van hem nog voorhanden.

In het jaar 1782, werd hij geroepen, om onder de bevelen van den generaal-majoor *van Dopff*, de vestingen Vlissingen en Vere, benevens eenige forten, in staat van verdediging te stellen, tegen eenen aanval, dien men van de zijde der Engelschen vreesde.

In 1787 werd de heer Huguenin overgeplaatst als adjudant en controleur van den Veld-trein, en in hetzelfde jaar benoemd tot kapitein der artillerie, in welke betrekking hem, op aanzoek der staten van Utrecht, verscheidene belangrijke commissien werden opgedragen.

In 1789 werd hij belast met het oprigten eener Artillerie- en Genie-school te Breda, waarvan hij de directie verkreeg. De door hem aan het onderwijs besteedde moeite werd met een gelukkig gevolg bekroond; zoodat nog eenige zijner leerlingen in aanzienlijke rangen, bij het wapen der artillerie dienen. Een geest van geheimhouding, welke in vroegeren tijd, bij de Artillerie, het onderwijs der officieren belemmerde, gaf aanleiding, dat door hem, bij het aanvaarden der directie van de school, als voorwaarde, de toegang tot de arsenalen en werkplaatsen der Artillerie, mede voor zijne leerlingen, werd bedongen. Ook het opnemen en teekenen van artillerie-goederen en gebouwen, die te Breda aanwezig, werd hem vergund, en daardoor was een groote stap gedaan, om de toenmalige buitensporige geheimhouding te verminderen.

Bij het oprigten van het korps Rijdende Artillerie, in het jaar 1793, werd hem eene kompagnie van dat wapen toevertrouwd.

In 1794, werd hij te Amersfoort, onder de bevelen van den generaal *Paravicini di Capelli* geplaatst, om in de linie van de Grebbe te dienen, van waar hij, toen de omstandigheden dringender werden, en de omwentelingsgeest meer veld won, naar de vesting Naarden werd gezonden, om aldaar over de Artillerie het bevel te voeren. Deze plaats heeft dan ook stand gehouden, tot dat herhaalde en stellige bevelen van het Bataafsche bestuur, hetwelk zich intusschen gevestigd had, de vesting dwong tot eene kapitulatie met den Franschen generaal *Macdonald*.

In het jaar 1795, werd hem door het nieuwe bestuur aangeboden, om als chef van het wapen der Artillerie te blijven dienen; maar, daar zijne gevoelens geenszins strookten met den geest des tijds, en hij verkleefd was aan het doorluchtig huis *van Oranje*, verliet hij de dienst en zijn vaderland met zijne vrouw en vijf nog zeer jonge kinderen, en begaf zich naar Brunswijk, om aldaar den verderen loop der gebeurtenissen af te wachten. Gedurende zijn éénjarig verblijf aldaar, werd hij, door den Russischen gezant te Berlijn, graaf *Kalitcheff*, aangezocht om in dienst der Keizerin *Catharina* te treden; doch na hieromtrent Zijne Hoogheid Prins *Frederik van Oranje*, Grootmeester der Artillerie te hebben geraadpleegd, besloot hij, zich niet te zeer van zijn vaderland te verwijderen en bedankte voor het eervolle en voordeelige aanbod van voornoemden graaf *Kalitcheff*. Kort hierop, zich met den Hollandschen generaal *van Stamford* in commissie te Berlijn bevindende, werd hem van wege Z. M. den koning van Pruissen aangeboden, om in zijnen rang bij de armee van dat Rijk over te gaan, mits zich onderwerpende aan een examen door den generaal *v. Tempelhoff* af te nemen. Dit examen, hetwelk zeer streng was en zes dagen duurde, verwierf hem de vriendschap van dien opper-officier, welke tot aan den dood van dezen heeft voortgeduurd; terwijl hij, op het gunstige rapport wegens den afloop van het examen, onmiddellijk in zijnen rang als kapitein, te Potsdam, werd geplaatst.

In 1797 kreeg hij eene kompagnie bij het 4de regiment Veld-artillerie te Koningsberg in bezetting. In deze nieuwe betrekking werd hem door den voorgenoemden generaal *v. Tempelhoff* de instructie der heeren officieren van het regiment opgedragen.

Niettegenstaande de menigvuldige beroeps-bezigheden, welke hem waren opgedragen, vond hij echter nog den tijd, om eenige uren aan de studie der Wiskunde te wijden, en gaf in 1802 een werk over die wetenschap, in de hoogduitsche taal, in het licht, getiteld: *Beiträge zur Mathematik für angehende Geometer.*

In 1804 werd hij benoemd tot majoor bij het gemelde 4de regiment. In 1805, toen er oneenigheden gerezen waren tusschen de regeringen van Pruissen en Rusland, werd hem opgedragen de vesting Dantzig, het Voorwasser en Weichselmunde in staat van verdediging te stellen. Gemeld geschil echter spoedig op eene vredelievende wijze geëindigd zijnde, werd hij daarop naar Graudentz gezonden om de artillerie mobiel te maken, en het bevel over eene divisie van dat wapen te voeren; maar het bleef destijds bij eenen marsch naar Berlijn, en hij bekwam bevel, om met zijne divisie naar Koningsberg terug te keeren.

In 1806 de oorlog tusschen Pruissen en Frankrijk uitgebroken zijnde, trok hij andermaal met eene divisie artillerie te velde, en werd op aanzoek van den Russischen opperbevelhebber, generaal *von Benningsen*, met zijne divisie toegevoegd aan het korps van den evengenoemden generaal, waarmede hij de gevechten van Polloks, Allenstein en Eylau bijwoonde, en zich de achting van zijnen generaal verwierf. Daar de gezondheid van den heer Huguenin in den laatsten veldtogt veel had geleden, verzocht hij na den vrede van *Tilsit* zijn ontslag uit Pruissische dienst, hetwelk hem eerst na eene herhaalde aanvrage verleend werd, waarna hij in September 1807 naar zijn vaderland terug keerde.

Destijds geene militaire betrekking verlangende, was hem eene aanstelling als chef der 4de divisie van het ministerie van oorlog, waarbij de zaken, de Artillerie en Genie betreffende, behandeld werden, zeer aangenaam. In die betrekking, waarbij later die van het commité centraal der Artillerie en Genie werd gevoegd, verbleef hij, tot dat Holland in Frankrijk werd ingelijfd. Thans hoopte hij zich aan verdere bemoeijingen te kunnen onttrekken, en verzocht om op pensioen te worden gesteld. Dit gelukte hem echter niet, en hij zag zich, uit hoofde van zijne familie-belangen, genoodzaakt eene voorloopige aanstelling van het Fransche gouvernement, als luitenant-kolonel, aan te nemen. Als zoodanig was hij in onderscheidene directien werkzaam, tot dat de omwenteling in 1813 voorviel, op welk tijdstip hij zich te St. Omer bevond. Hoezeer hem in 1814 door het nieuwe bestuur in Frankrijk zeer aannemelijke voorstellen tot plaatsing werden gedaan, aarzelde hij echter geen oogenblik, maar deed eene aanvrage om zijn ontslag uit Fransche dienst, hetwelk hij dan ook, ten gevolge eener tweede aanvrage, bekwam. Nu spoedde hij zich naar het vaderland, om aldaar zijne diensten aan te bieden.

Als luitenant-kolonel geplaatst, en kort daarna tot kolonel bevorderd zijnde, verkreeg hij het bevel der Belgische artillerie, werd directeur der Zuid-Nederlandsche artillerie-directie en chef van de 3de divisie van het destijds te Brussel gevestigde Ministerie van Oorlog. In deze drievoudige betrekking, droeg hij veel bij, tot het wapenen en uitrusten der artillerie welke in 1815 te velde trok, en die toen met den grootsten spoed, van al het noodige moest worden voorzien. De geringe middelen, welke een voorraad van munitien, tot practische exercitien bestemd, in Mechelen voorhanden, aanboden, werden daartoe gebezigd, evenwel met zoodanig goed gevolg, dat men nadere bezendingen uit Holland konde afwachten, zonder aan eenige der eerste benoodigdheden gebrek te hebben. Door zijn beleid werd ook het groote Artillerie-park, hetwelk bij de bataille van *Waterloo* ongemeen veel geleden had, in staat gesteld, om, weinige dagen na dien veldslag, het leger naar Frankrijk te volgen.

Bij de vereeniging der twee groote deelen van het Koningrijk der Nederlanden, kreeg de heer Huguenin in last, de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen te Antwerpen te organiseren, waarvan de directie aan hem verbleef, tot dat hij in 1816 het belangrijk beheer der IJzer-Geschutgieterij te Luik bekwam. Bij het aanvaarden van dezen laatsten post, vond hij deze voor den staat zoo gewigtige inrigting, geheel in verval, en volstrekt ongeschikt om vooreerst aan hare bestemming te beantwoorden; doch zijne onvermoeide vlijt overwon alle zwarigheden, welke zich in menigte opdeden, en langzamerhand was de ijzer-gieterij, welke aanvankelijk alleen tot het gieten van Geschut bestemd was, eene zeer uitgebreide werkplaats geworden, welke in werking kon blijven, ook toen in de behoefte aan geschut voor een groot gedeelte was voorzien, en de bestellingen aan geschut niet groot meer genoeg waren, om een aanmerkelijk getal geoefende werklieden bezig te houden. Hierdoor werd een groot aantal bekwame werkers, voor

Rijksdienst, welke men later daarvoor noodig kon hebben, behouden. Belangrijke uitbreidingen van de meergenoemde gieterij waren nog ontworpen, en reeds voor één gedeelte uitgevoerd, toen de gebeurtenissen van 1830 den directeur noodzaakten, om eene inrigting te verlaten, welke zooveel had bijgedragen, om de bewerking van het gegoten ijzer in Belgie tot eene hoogte te brengen, welke men aldaar vroeger niet had gekend, en die zelfs in eene hooge mate de aandacht van vreemde gieters en andere deskundigen tot zich trok.

Nog in hetzelfde jaar (1830) werd hem de tijdelijke waarneming van de directie der Stapel- en Constructie-magazijnen te Delft toevertrouwd, in welke betrekking hij tot in 1833 is werkzaam gebleven, en alwaar hij eene kleine ijzer-gieterij heeft opgerigt, in het zoogenaamde Salpeter-magazijn, bestemd om in de allereerste behoeften te voorzien, en welke ook reeds, kort na hare oprigting, aan die bestemming begon te beantwoorden.

In het jaar 1833 werd hij uit de betrekking van directeur der Stapel- en Constructie-magazijnen eervol ontslagen, doch Z. M. liet hem, die nog in zoovele opzigten nuttige diensten kon bewijzen, goedgunstig het genot van zijn traktement behouden. Met dat voornemen en uitzigt vestigde hij zich te Nijmegen, alwaar hij tot kort voor zijnen dood nog altijd werkzaam was; doch niet lang mogt hij de rust des levens smaken, daar hij in zijne nieuwe woonplaats, op den 7den November van hetzelfde jaar, in het 79ste zijns ouderdoms, overleed, als Generaal-Majoor, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid der 1ste klasse van het Koninklijke Nederlandsche Instituut van Kunsten en Wetenschappen, van de Koninklijke Maatschappij van Fraaije Letteren en Kunsten te Brussel, en van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Behalve de menigvuldige bijdragen, welke door hem aan de gemelde genootschappen zijn ingezonden, en het vroeger gemelde Duitsche werk over de Wiskunde, heeft hij nog de onderstaande werken in het licht gegeven, te weten:

Verhandeling over het Nederlandsche IJzer, in-8°. 's Hage 1833.
——— ——— *gebruik der Gloeijende Kogels*, in-8°. 's Hage 1819.
——— ——— *de Ricochet-schoten*, in-8°. 's Hage 1818.
Het Gietwezen in 's Rijks IJzer-Geschut-Gieterij te Luik, in-4°. 's Hage 1826.

Een vervolg op laatstgemeld werk, hetwelk thans nog ter perse is, en hetwelk getiteld zal worden:

Bijdragen tot het Gietwezen in 's Rijks IJzer-Geschut-Gieterij te Luik, in-8°. (*).

(*Militaire Spectator.*)

(*) De redactie van den *Spectator* vermeent, dat er van den verdienstelijken Generaal Huguenin, dien men met eenig regt den Nederlandschen *Euler* noemde, nog twee werken het licht gezien hebben, namelijk: *Verhandeling over de ontwikkeling van eenige Trigonometrische reeksen, betreffende de cirkel-verdeeling*, in 4°. 1831. en *Examen de la solution du problème de la pression d'un corps exercé sur trois ou plusieurs appuis*, 1811.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 15den Mei.*

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.				
Werkel. schuld	$2\frac{1}{2}$	$51\frac{3}{16}$	$51\frac{7}{16}$	$51\frac{3}{8}$
Dito dito	5	$96\frac{7}{8}$	$97\frac{1}{16}$	$96\frac{15}{16}$
Uitgestelde dito		$1\frac{3}{32}$	$1\frac{1}{4}$	
Kansbill. dito		23	$23\frac{1}{8}$	$23\frac{1}{16}$
Amort. Syndic.	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{15}{16}$	90	
Dito dito	$3\frac{1}{2}$	$73\frac{1}{4}$		
Schatkistbiljett.	6	$100\frac{1}{2}$	$100\frac{3}{8}$	
Oorlogslasten	5	$100\frac{5}{8}$		
Leening 1831	6	$100\frac{1}{4}$		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$	$100\frac{5}{8}$		
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3			
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3	$92\frac{1}{4}$		
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	71	$71\frac{1}{4}$	$71\frac{1}{8}$
Dito *f* 1000	3	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{3}{8}$	$45\frac{5}{8}$
Uitges. 3 pc. Sch.	5	$15\frac{13}{16}$	16	16
Cert. Bons. Lond.	5	28	$28\frac{1}{16}$	$28\frac{3}{8}$
NAPELS.				
Certificat. *L & B*	5			
Dito *Falc. & C.*	5			
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798/1816	5	$102\frac{1}{2}$		
Dito dito 1828/29	5	$102\frac{3}{8}$		

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 1828/29	5	97		
Obl. te Londen	5	98		
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{5}{16}$	$68\frac{3}{16}$
Certificat. dito	6	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{5}{16}$	
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300		$113\frac{1}{2}$		
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50		98	$98\frac{1}{8}$	$98\frac{1}{2}$
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito » 250	4	424		
Metalliek	5	$97\frac{3}{8}$	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{1}{2}$
Dito Lond. gen.	5			
Dito	$2\frac{1}{2}$			
Oblig. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	$2\frac{1}{2}$			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild*	5	$77\frac{1}{4}$	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{1}{4}$
GRIEKSCHE.				
Dito te London	5			

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid en verval van krachten, na eene gelukkige Echtvereeniging van 35 jaren, tot bittere droefheid harer Echtgenoot en Kinderen, de Hoog Wel-Geborene Vrouwe MARIA MARGUERITA CHRISTINA WERCHAUW, geliefde Echtgenoot van

Jonkheer S. F. DE LANNOY,
gepensioneerd Kolonel.

OIRSCHOT,
den 10. Mei 1834.

ADVERTENTIE.

Men verlangt tegen half Mei aanstaande, op een Dorp in de omstreken van Breda, eene VRIJE KAMER, Gemeubileerd, KOST, INWONING en BEWASSCHING, voor een eenig Persoon van middelbare jaren, bij fatsoenlijke lieden, op billijke voorwaarden; die hiertoe genegen zijn adresseren zich bij de Uitgevers dezer, met *gefrankeerde* brieven, onder de letter X.

*** Den ondergeteekende, vroeger bezitter van het Hotel *GROOTEN ST. MARTIN*, heeft de eer de Heeren Reizigers aan te kondigen, dat hij een NIEUW HOTEL heeft opgerigt, onder den naam van: *HOTEL DE L'EUROPE*, hetwelk door zijne moderne en welopgerigte ligging in het midden der Stad en nabijheid der Haden, de goedkeuring zal wegdragen, die hem met hun bezoek gelieven te vereeren.

Vroeger immer door Hollandsche familiën bezocht, neemt hij nogmaals de vrijheid, zijn nieuw Etablissement aan te bevelen.

AKEN, den 1. April 1834. J. P. VYGEN.

VERPACHTING VAN CIRCA 230 BUNDERS EXTRA SCHOONE

Hooi- en Weilanden.

Dingsdag den 27sten Mei 1834, des namiddags ten 2 ure, zal, ten overstaan van den Notaris G. C. VAN APPELTERRE, residerende te Gorinchem, bij B. KOENS in *de Drie Snoeken*, te Hardinxveld, in perceelen worden verpacht:

De HOOI- EN WEILANDEN van de hoog-omkade buiten-polders, als: *Den Eyberwaard* tusschen den Ouden-Doolmanswaard en het Dondersand, langs het Galeigat, groot 45 bunders. De bovenste *Japenwaard*, langs den Westkil, groot 13 bunders. *Den Lauwsimonswaard*, tusschen de Sneepkil Houweningswater en het Gat van den Heogat, groot 80 bunders. *Aart-Eloyenbosch*, *Grabbendonk*, *Colsterveer*, *Bijlanden* en *Floris van den Tempel*, tusschen het Houweningswater aan de rivier de Merwede, boven de Hoogkil over Giessendam, groot 98 bunders.

Aanwijzing zal op elk der polders geschieden daags vóór en op den morgen van de verpachting en informatie te verkrijgen zijn bij den Rentmeester *Sterling* te Dordrecht en den Opziener *A. Smaal* te Neder-Hardinxveld.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE, VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompakketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 21. Mei, des morgens ten 10 ure.
Zaturdag » 24. » » » 11 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

*** Bij JOH. NOMAN & ZOON, Boekhandelaars te Z.-Bommel, is op heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. F. DE BRACK, *Voorpostendienst der Ligte Kavallerie*; mijne herinneringen. Uit het fransch vrij vertaald, door een' Officier der ligte kavalerie, opgedragen aan Z. Exc. den heere Luitenant-Generaal *Trip*, in een deel kompleet, op velin papier met gedrukten omslag. . . . . *f* 2,50.

II. CORNELIS NEPOS, *de Vita Excellentium Imperatorum*, met aanteekeningen van *Joh. Heinr. Bremi*. Naar de vierde uitgaaf uit het hoogduitsch overgezet, door *H. J. Matthes JU.*, Doctor in de Letteren en Rector van het Gymnasium te Z.-Bommel, gr. 8°. . . . . *f* [illegible]

Ook elk afzonderlijk te bekomen, onder den titel van:

1. Aanteekeningen op *Corn. Nepos* de Vita Excellentium Imperatorum van *Joh. Heinr. Bremi*. . . . *f* 2,40.
2. *Corn. Nepos*, de Vita Excellentium Imperatorum Ex Recensione *Joh. Heinr. Bremi*. . . . *f* 0,90.

III. P. D. ANSLIJN, *Leesboek voor de 2de klasse*, ten dienste der scholen, met gedrukten omslag. . . . . . *f* 0,20.

IV. LEESBOEKJE VOOR KINDEREN, in gemakkelijke Leeslesjes, met gedrukten omslag. . . . . *f* 0,10.

V. WONDERLECTUUR. Tweede verbeterde druk. Uit het hoogduitsch. Gr. 8°, op velin papier en gedrukten omslag. *f* 0,90.

Alle leesgezelschappen en liefhebbers van romans, zij dit werkje aanbevolen. De 2e druk getuigt reeds genoegzaam van de gunstige ontvangst.

VI. G. VAN LAAR. *Magazijn van Tuinsieraden, of Verzameling van Modellen*, van aanleg en sieraad van kleine en groote Lusthoven, voornamelijk van dezulken, die met weinig kosten te maken zijn, getrokken uit de voornaamste binnenlandsche werken. In groot kwarto N°. 17—24, (of laatste 8 nommers). In 24 nommers of stukken, is dit werk kompleet, waarin 190 fraaije gekleurde platen voorkomen op velin papier, en waarvan nog weinige komplete Ex. te bekomen zijn tot den prijs van *f* 21,60. (De eerste uitgave heeft gekost *f* 86,40.)

*** Bij de ERVEN DOORMAN, Militaire Boekhandelaren te *'s Gravenhage*, wordt uitgegeven:

I. BIJDRAGEN TOT HET GIETWEZEN IN 's RIJKS IJZER-GESCHUTGIETERIJ TE LUIK, bevattende onderscheidene waarnemingen betrekkelijk het springen der vuurmonden in het algemeen, en de daarop gegronde verbeteringen in de gedaante der ijzeren kanonnen, benevens derzelver verbeterde vormings- en gietings-wijze, zoo als ook, ten opzigte van die der Projectilen, enz., welke ten deele in de Geschutgieterij te *Luik* en in de IJzergieterij bij *Delft* zijn ingevoerd, en in de toekomst in de Noordelijke Nederlandsche provincien met nut zouden ingevoerd kunnen worden. Door den Generaal-Majoor U. HUGUENIN. Met zijf steendrukplaten en tabellen. . . . . *f* 4,50.

II. OVER DE LIGTE INFANTERIE of aanteekeningen omtrent *de Legering, het Onderwijs en de Taktiek der Ligte Infanterie*, van den Graaf DE LA ROCHE-AYMON. Naar het Fransch gevolgd door den Baron VAN ATSMA RENGERS. . . . *f* [illegible]

Te Breda, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.